

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 19 Października v. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 10 października.

Dzisiaj rano w obecności NAYJAŚNIEJSZYCH CESARZOWYCH ALEXANDRY FEDOROWNY i MARYI FEDOROWNY, oraz JEJEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĘCIA NASTĘPCY, tudzież w obecności zgromadzenia Członków Rady Państwa, Ministrów, Senatorów, Jenerałów, znakomitszych Osób Dworu płci obojey i Korpusu Dyplomatycznego, odprawione zostały w Soborze Kazańskim dziękczynne Pana Bogu modły za wzięcie ważney twierdzy Tureckiej *Warny* i za zwycięstwo odniesione w Małej Wołoszczyźnie przez Jenerał Porucznika Barona *Geismara*. Wieczorem miasto wspaniale było oświetlone. (R. I.)

Naywyższy ukaz J. C. M. wydany do Rzędzącego Senatu 1828 roku, na okręcie Paryżu, pod Warną, dnia 15 września.

„Ukazem z dnia 21 września 1801 roku wszystkie miasta i wsie, leżące na przetrzeni granic Imperyum, od morza Czarnego do Bałtyckiego, na sto wiorst wewnątrz, uwolnione od naboru rekruckiego z dozwoleń, zamiast rekrutów, płacić pieniędzmi; lecz gdy za przyłączeniem Królestwa Polskiego, granice Imperyi przemieniły się, przeto zgodnie z Opinią JEJEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZA: Rozkazuje my moc pomienionego 1801 roku ukazu na mieszkańców, znajdujących się na granicy Imperyum z Królestwem Polskiem, nie rozciągać, ale brać od nich rekruta ludźmi.”

(Journal de St-Petersbourg.)

Radca Kollegialny *Murawjew*, Wice-Gubernator Witebski, został mianowany Cywilnym Gubernatorem Mohilewskim, i podwyższony z tej okoliczności do rangi Radcy Stanu.

— Dnia 22 września, CESARZ JEJOMOŚĆ raczył potwierdzić postanowienie Komitetu Ministrów, na mocy którego, twierdza Anapy, ma byćż uważaną na równi z rypkim zamienym Bugazkim, a towary, przywożone z Anapy, ze świadectwami od Zwierzchności miejscowej, iż pochodzą z tego kraju, mogą byćż wprowadzane do Rossyi wolno i bez opłaty. Co się tycze wywozu towarów do Anapy, dozwoleń w miesiącu lipcu r. b., na przełożenie Ministra Skarbu, wysłać bez opłaty, z Bugazu do Anapy, aż do ukończenia teraźniejszey wojny, wszystkie towary, których wywóz z Rossyi nie jest zakazany, tak dla wojska, jako i górali; stosując się do prawideł, przepisanych dla handlu jednego portu Rossyjskiego z drugim.

— Odebrano tu wiadomość o nagłej śmierci P. *Smits*, Wice-Konsula Rossyjskiego w Karls-hammie, w Szwecyi. Śmierć jego sprawiła tam tym żywsze wrażenie, iż razem zakończyło życie trzech mieszkańców tego miasta; wszyscy jedli raki morskie, które sprowadzono okrętem; powszechnie więc sądzą, że musiały byćż gotowane w naczyniach niepodobnych, albo też zaprawione jakąś substancją trującą, dla zachowania w czasie transportu. Wszyscy, którzy jedli te raki, niebezpiecznie chorowali. Zdaniem Rady medyczey

St. Petersburgskiej, raki morskie są wprawdzie pokarmem niestrawnym, nigdy jednak niebezpiecznym, ażatém śmierć, która nastąpiła po ich użyciu, musiała pochodzić z jakiejś inney jeszcze okoliczności; taż Rada utrzymuje, że w ogólności raki morskie są pokarmem niezdrowym, i że pieczone, mogą niekiedy szkodliwe, dla jedzących, sprawić skutki.

— *Gazeta handlowa* ogłosiła dwie tabelle celniejszych artykułów przywozowych i wywozowych, wedle wiadomości, dochodzących do dnia 1 września, z rozmaitych portów Rossyjskich. Umieszczamy tu z nich wyciąg następnym:

Wprowadzono: 1,708,689 pudów soli, 710,281 pudów cukru kandysbrotu; 266,880 pudów drzewa farbierskiego, 220,775 pud. bawełny przedzoney; 147,245 pudów oliwy; 141,137 pudów ołowiu; 98,180 pudów kawy i t. d.

Wywieziono: za 5,794,422 drzewa; 3,121,836 pudów łożu; 2,121,326 pudów lnu; 2,170,538 pudów pieńki, 859,610 pudów żelaza w sztabach; 88,270 pudów miedzi; 1,237,912 czetwierti wszelkiego zboża; 371,507 pudów potażu; 289,716 pudów oleju lnianego i konopnego; 182,373 pudów skór wyprawnych i surowych, i t. d.

Odessa dnia 29 września.

(Journal de St. Petersburg.)

Listy z *Nikofajewa*, pod nayświeższą datą, donoszą, że zdrowie Wice-Admirala *Xięcia Menszikowa* jest w bardzo dobrym stanie, i że rana jego coraz się goi.

— Statek parowy marynarki CESARSKIEJ płynący z *Warny*, wyruszył dnia 25 wieczorem do *Nikofajewa*.

— Od dnia 13 września wypłynęły ztąd 4 skatki: bombarda Sardyńska *Bella Giuseppina*, do Konstantynopola, z balastem; brygantyna Austriacka *Conte Ponja*, do Konstantynopola z rozmaitemi towarami; brygantyna Austriacka *Sirmio*, i brygantyna Sardyńska *Europa*, do *Redante-Kalé*, z różnemi towarami.

— Donieśliśmy o założeniu szpitalu dla chorych i ranionych z wojska znajdującego się w Turcyi. Pospiech, z jakim ten zakład został zorganizowany i opatrzony we wszystko, co tylko jest potrzebnem do opatrywania ranionych i dawania pomocy chorym, jest widocznym dowodem, że mieszkańcy Odessy, znają w całym znaczeniu wdzięczność, jakąśmy winni walecznym naszym żołnierzom. Liczba darów dobrowolnych od osób wszelkiego stanu, i mnóstwo hojnych ofiar, świadczy lepiej, aniżeliśmy wyrazić mogli, o skwapliwości, z jaką wszyscy mieszkańcy starają się odpowiedzieć oczekiwaniu JEJEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

Lipawa, d. 27 września.

(Journal de St-Petersbourg.)

D. 21 b. m. postrzeżono niedaleko tego miasta, w blizkości komory *Nied*, szczątki okrętu, żagle podarte, oraz rzeczy do odzienia służące, które morze na brzeg wyrzuciło; nazajutrz uyrzano okręt wywrócony o 200 sążni od brzegu, i natychmiast chwycono się wszelkich środków, aby ocalić z niego, coby było można. Wyrąbawszy otwór

w jego ścianie, znaleziono na spodzie bale i deski dębowe; lecz nie podobna ich było na brzeg przewieźć z przyczyny wiatru. Domyślają się, że ten statek płynął ze zbożem, gdyż postrzeżono dookoła wiele pływającego żyta, pszenicy i siemienia lnianego, które tak były zmieszane z piaskiem i piłą morską, iż na nie przydaćby się nie mogły. Napis *Thusnelde von Memel*, znaleziony na jednym kawałku, wyrzuconym na brzeg, każe się domyślać, że to był statek pruski.

Achałcych dnia 28 sierpnia.

(z Ruskiego Inwalida).

Po znakomitym szturmie, przypadłym d. 15 zeszłego sierpnia, skutkiem którego było wzięcie twierdzy Achałcychu, JW. Dowódca Korpusu, Jenerał-Adjutant Hrabia *Paskiewicz-Erywański*, wydał następny rozkaz dzienny:

„Waleczni wojownicy. Pod Karsem i Achałkałakiem zbieraliście niewiedniejące laury; teraz nową okryliście się sławą.

Z Achałkałaku wypadało wam przejście nader trudne: gromady gór spadzistych, droga nieprzebyta. Lecz tam, gdzie z trudnością przeprawiał się jeździec, wysiłe na rękę waszemu przenieśli wszystkie ciężary, nawet artylleryą burzącą, i ukazali się pod Achałcychem, oznaczywszy swój przechód wytrzymałością, znojem, gorliwością. Niezwłocznie poprowadziłem was, rzeciwko wrogóm, i oczekiwania moje ziściły się: poraziwszy d. 5 mnogie wojsko, wyrwaliście z rąk nieprzyjaciela miejsce dogodne na obóz i do rozpoczęcia oblężenia.

Dnia 9 przenieśliście oręż wasz do stanowiska nieprzyjaciela, na obronę którego wystąpiło trzydzieści tysięcy odważnych wojowników; ale wy, w pięćkroć mniej liczni, nie lękaliście się stawiać mu czoła, walczyliście bez oddechnienia 14 godzin, z nieprzyjacielem w rozpacz będącym, i wśród takich trudności, z męstwem, zadziwiającym wrogów, przypuściliście szturm do warownego obozu, i zatknęliście chorągiew zwycięstwa na okopach nieprzyjacielskich. Do was, waleczni towarzysze, należą trojea tego dnia pamiętne: 10 dział, 12 chorągwi, 4 warowne obozy nieprzyjacielskie, wszystkie rynsztunki jego i zapasy; pod straszniejszym mieczem waszym trzy tysiące Turków legło na polu bitwy.

W ciągu czterech dni następnych, które wam kosztowały pracy niezmordowanej, pod silnym ogniem nieprzyjacielskim, uskuteczniście roboty około oblężenia, odparli wycieczki, nakoniec dnia 15 z wesołym umysłem i męstwem przypuściliście szturm, a Achałcych, uważając się dotąd za niezdobytą, znakomity wściekłą walecznością mieszkańców, broniony przez 15,000 żołtgi, po 15-godzinnym szturmie upadł pod mocą waszego oręża. Waleczni! naysiębiejsze sprzeciwianie się, pełen rozpacz opór broniących, którzy się na śmierć poświęcili, ustąpiły przed bohaterstwem waszym męstwem. Każdy krok potokami krwi był opłacany, ale każdy, odznaczony został waszemi czyny, a zgubą wrogów. W tym dniu 52 chorągwi, 5 bunczuków, 66 dział, zdobyliście waszemi pierściami, a przeszło 5,000 nieprzyjaciół padło pod waszym orężem.

Z uczuciem naysięwszej wdzięczności, dzięki wam składam, waleczni towarzysze! W ciągu 22-letniej służby mojej w woju, wiele widziałem wojsk walecznych; ale męźniejszych w bitwie, wytrzymałych w trudach, nie znam. Za szczęście sobie uważam, że mogę poświadczyć o waszych czynach przed MONARCHĄ sprawiedliwym i wielkodusnym. Działania wasze przejdą do pamięci naysięwniejszej potomności! Cześć i sława wam, zwycięzcy!”

Achtyrka.

(z Gazety Sanktpetersburskiej).

Po gwałtownym wietrze z deszczem, który trwał w mieście Achtyree dwie doby, d. 6 b. m. zrana, nastąpiła bardzo wietrzna pogoda, a przed wieczorem, z nadeszłych chmur, kilka uderzyło piorunów. Jeden, uderzywszy w budowy miejsc sądowych, uszkodził ścianom, tak zewnątrz, jak wewnątrz, wybił kilka szyb w oknach, i zabił Sekretarza Sądu powiatowego, Radcę honorowego

Jana Kowtunowa, zatrudnionego z obowiązku w izbie sądowej, oraz dwóch ludzi, obywateli achtyrskich, którzy chroniąc się od deszczu stali we drzwiach, wiojących do sieni, pomienionej budowy. Śmierć rzeczonoego urzędnika tym jest dotkliwszą, że zostawił po sobie żonę i dzieci małoletnie bez opieki.

Fabryki krajowe.

W Strawiennikach, w majątności JO. Xięcia Gabryela Ogińskiego, w Powiecie Trockim leżącej, jest kilka nowych zakładów, które dla nas nie mogą być obojętnymi: z tego tedy względu postanowiliśmy nieco o nich donieść szanownym ziomkom. Przed trzema laty Xięże Ogiński wezwał znanego już w Polsce Mechanika, P. Duglasa, rodem z Anglii, dla założenia Młocarni, maszyny tak potrzebnej w naszym rolniczym kraju. Zamiar ten doszedł do skutku z naysięwszym pośpiechem i dokładnością. Maszyna, poruszana siłą sześciu koni, wymłaca w przeciągu 24 godzin przeszło sto kop żyta, lub innego zboża: gdy jednak później postrzeżono, że można kanałami sprowadzić dostateczną ilość wody, do zastąpienia siły koni; przeto Xięże Ogiński przeznaczył pierwszą maszynę do innego Folwarku, a na jej miejscu inną urządził. Drugą tę maszynę słusznie należy przenosić nad pierwszą; gdy przeszło o czwartą część więcej wymłaca i nie potrzebuje utrzymania koni, nadto temże samem kołem obraca się kamień młyński i sieczkarnia. Gdyby Xięże Ogiński przestał na tym jednym zakładzie, jużby tém samem miał prawo do wdzięczności niednych kmiotków, których od długiego i móżolnego młocenia zboża oswobodził: ale szanowny ten Obywatel zwrócił na to uwagę, że uwalniając ręce pracowitego człowieka od jednych zatrudnień, a nie dając natomiast innych, pomnaża się liczba próżniaków: przeto umyślił zbywającą od młocenia siłę obrócić do takich przedsięwzięć, któreby nie jednemu, ale wszystkim jakiś pożytek przynosiły. W tym tedy celu postanowił założyć fabrykę Płótna, któreby wyrównywało hollenderskiemu. Znaczne już początki tego nader pożądanego zakładu każą spodziewać się pomyślnych skutków i dla Szanownego Założyciela i dla nas, którzyśmy do tego rodzaju wygód nawykli. Dostateczny nakład Założyciela, biegłość w tkaniu nie tylko płócien, ale nawet rozmaitych, tak jedwabnych, jako też bawełnianych materyy, oraz szalów, nie dawno tu przybyłego z Anglii P. Garwie, który przyjął na siebie obowiązek urządzenia tej fabryki i jej dozоровanie, zaręczają, że daleko taniej będzie nas kosztowało delikatne płótno, któreśmy dotąd, częstokroć nawet z długiego leżenia w sklepach nadgnie, tak drogo opłacali. Nie mogę nie wyrazić mojego podziwienia, z jakim oglądałem tę nową fabrykę. Chłopcy, ze wsi od naysięwszych robót wzięci, we dwa tygodnie tak się z tkaniem oswoiłi, że w przeciągu dni dwónastu oddają sztukę naysięniejszego płótna. Warsztaty, których jest przeszło dwadzieścia, a na przyszłość liczba ich ma być do siedmndziesiąt pomnożona, bardzo dobrego są składu; gdyż nici nie rwą się tak często, jak u naszych tkaczów i do pośpiechu roboty niezmiernie się przyczyniają: czółenko bowiem tak jest urządzone, że za ledwo okiem dojrzeć można, jak z jednego brzeżu osnowy na drugi przeskakuje. Widziałem też fabryki płótno, które porównyując z hollenderskiem, hynaymniej mu w równości nie ustępuje, a ciężkością zdaje się przechodzić. Naysiętrudniejszą będzie urządzenie blechu: ale Szanowny Założyciel naysięwszych nawet nakładów nie szczędzi, byleby tylko i tę część, naysięważniejszą podobno w fabrykach płóciennych, do doskonałości doprowadził. Mur potrzebny na te budowle niedawno został ukończony: pozostaje tylko wewnętrzne urządzenie rozmaitych do tego służących sprzętów i machin. Życzyć należy, ażebyśmy mogli jak naysięprędzej korzystać z tego nowego zakładu, a tém samem być wolnymi od płacenia haraczu hollendrom i szwabóm. T. E.

Lubar. Dnia 8 września odbyło się publiczne otwarcie Szkoły Powiatowej Lubarskiej. Liczne o-

bywalestwo akt ten swoją przytomnością zaszczytowało. Po Mszy ś. Nauczyciel Religii miał stosowne kazanie, a Dozorca Szkoły i Przełożony Klasztoru X. Alexander Sienicki przemówił do zebranych uczniów i Obywalestwa, okazując w swojej mowie, ile młodzież krajowa winna wdzięczności Monarsze, któregoś studkie dla poddanych, a straszne dla nieprzyjaciół panowanie, zabezpieczał byt dobrych szkółom i pomnażał środki oświecenia: i że ta młodzież nie innym sposobem okaże się być godną N. a. y. y. z. s. z. e. y. Opięki, tylko przez pracę i pilność w nauce, przez postęp w moralności i Religii. Po czym, Nauczyciel wymówił X. Teofil Kondratowicz, czytał rozprawę o *Wychowaniu*, w której wystawił rodzicom i domowym nauczycielom potrzebę starania się, najbardziej, przy pierwiastkowej edukacji dzieci, o kształcenie ich serca w dobroci i cnoty. Nakoniec przeczytano listy uczniów, którzy w roku zeszłym, w czasie wizyty przez W. Dyrektora Szkół gubernii Wołyńskiej, dla pobożności, dobrych obyczajów i pilnego przykładańa się do nauk, zasłużyli na nagrodę i na szczególną pochwałę.

Otrzymał nagrody w książkach: — Z klasy 1szej Dyatłowicz Sebastyan; Z klasy 2giej Pietraszkiewicz Xawery i Młodziejewski Korneli; Z klasy 3ciej Sienicki Alexander; Z klasy 4tej Zieliński Stanisław. — Zasłużyli na szczególną pochwałę: — Z klasy 1szej Dębicki Wiktor; Horszowski Fortunat. Jeżewski Erazm, Janiewicz Jan, Kostecki Józef, Porczyński Edward, Prusinowski Jan, Piętkowski Walery, Zbikowski Leopold. — Z klasy 2giej: Giżycki Izidor, Kalitowicz Stefan, Młodziejewski Józef, Pietraszkiewicz Edmund, Ruski Felix, Żukotyński Leon. — Z klasy 3ciej: Gadomski Józef, Lubecki Władysław, Buceń Jan, Kraszanowski Jakób, Odynecki Tomasz, Swiękowski Zenon. — Z klasy 4tej Radnicki Antoni, Rybakowski Piotr, Kłosowski Kazimierz, Młodziejewski Felicyan, Podwiński Kajetan, Zakrzewski Józef, Zajackowski Seweryn.

FRANCYA.

Paryż dnia 6 października.

List z Tulu pod datą 28 września wyraża: „Gdy okręt *le Hussard* wypływał dnia 15 września z *Nawarynu*, przybyła brygada Jenerała *Schneider*, i została przeznaczoną w pochod ku *Patras*. Wsiadanie Egipcyan na statki zaczęło się dnia 10 września; a Jenerał Porucznik *Maison* czeka tylko ich wypłynienia, aby się udał ku twierdzom, które wojsku Tureckiemu oddali. Wojsko *Ibrahima* ma jeszcze wynosić 20 tysięcy ludzi. Admirat *de Rigny* ofiarował statki przewozowe Francuzkie dla Egipcyan, co *Ibrahim* przyjął. Wreszcie, ustąpienie Egipcyan doznało niejakich trudności; zdawali się mieć jakiś ukryty zamiar, i flotta nasza uszykowała się do boju, a Jenerał *Maison* wydał ze swojej strony potrzebne rozporządzenia, przez co *Ibrahim* został zatwierdzony ulede. Obawia się zapewne, aby z rozkazu Sultana nie ucięto mu głowy; my zaś uczyniliśmy wszelkie przysposobienia do dzielnego uderzenia lądem, gdy tymczasem nasze okręty linowe i fregaty strzelałyby od strony morza.”

Xiąże *Rauzan*, który dawniej już był Posłem naszym przy dworze Portugalskim, wyjechał stąd niedawno (jak słychać) do *Lizbony* w szczególnym zleceniu do *Don Mignela*. (z *Gas. War.*)

TURCYA.

Od granic tureckich 1. października.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Pszczola Grecka, z dnia 25 sierpnia, umieściła następujące postanowienia Prezesa Grecyi, wydane dnia 13 tegoż miesiąca w *Eginie*: „Rząd Grecki. Gdy użyte środki celem zapewnienia stanu zdrowia wzięły pożądany skutek, zważając oraz wielkie przeszkody i wydatki, jakie dla związku między ministrami rządzący, na rapport nadzwyczajnego kommissarza w departamencie zachodnich *Sporad*, iż wyspa *Salamis* od 50 dni używa zupełnego zdrowia, Prezes Grecyi nakazuje: 1) Wyspa *Salamis* ma nadal podlegać tylko siedmio-

dniowej kwarantannie; 2) Środek ten ma trwać póty, póki obręb *Megary* nie będzie wolnym od wszelkiego podejrzenia zaraźliwej choroby; 3) Uskutecznienie niniejszego rozkazu poleca się nadzwyczajnym kommissarzom w rozmaitych Departamentach.”

Taż gazeta zawiera oraz inny następujący rozkaz Prezesa Grecyi, wydany w *Eginie* dnia 20 sierpnia: „Gdy za łaską Bożą, choroba zaraźliwa, która w kilku częściach Grecyi grassowała, panuje jeszcze tylko w kilku wsiach prowincyi *Kalaurytes*, a z resztą kraj używa zupełnego zdrowia, nakazuje więc Prezes Grecyi: 1) Cały Peloponez, wjąwszy prowincyą *Kalaurytes*, podlegać będzie od-tąd nie dłuższej, jak siedmiodniowej kwarantannie; 2) W wymienionej tylko prowincyi, kwarantanna ma trwać dotychczasowa w swojej ścisłości, dopóki tam stan zdrowia nie polepszy się za pomocą Boską; 3) Uskutecznienie niniejszego postanowienia poleca się nadzwyczajnym Kommissarzom i innym właściwym władzom w prowincyach.”

Nakoniec *Pszczola Grecka* z dnia 28 sierpnia obejmuje następujące pismo Prezesa Grecyi, wydane dnia 26 sierpnia, w *Eginie*, do Panhellenionu, nadzwyczajnych Kommissarzy, oraz naczelnych dowódców wojska i floty. „Francuzki Minister Sekretarz Stanu spraw zagranicznych, z rozkazu Króla, Monarchy swego, zaszczycił nas wiadomościami, które pospieszamy W Panom udzielić. Winszujemy sobie, Mości Panowie, iż możemy W Panom donieść, że trzy Mocarstwa sprzymierzone traktatem Londyńskim, jednomyślnie postanowiły położyć koniec długim cierpieniom Grecyi, i przymusić *Ibrahima* Baszę do ustąpienia z Morei. Wysysją tym celem korpus wojska, który tu niezwiódznie wylądaje. Gdy zaś dwa Mocarstwa z powodu położenia swego nie mogą posłać kontyngensu swego do tej wyprawy, przeto Król Jmó Francuzki sam wziął ją na siebie, i tym sposobem zostawiono wojsku Francuzkiemu zacząć i spieszenie popierać dzieło pokoju, które traktat Londyński przyrzekł Grecyi i Europie. Jenerał Porucznik *Margrabia Maison*, dowodzi walecznymi, mającymi za kilka dni przybyć do kraju, który przez *Ibrahima* został przywiedziony do stanu okropnego spustoszenia. Pokazanie się ich uwolni Grecyę od cierpień, a żywność jej ziemi nagrodzi wkrótce część strąt poniesionych. Połączmy, Mości Panowie, usiłowania nasze, a kiedy po czterech wiskach niewoli i ośmiu latach wznagającego się ciągle nieszczęścia, oyczyna powstaje nakoniec ze swych gruzów, niech więc każdy z nas w swoim powołaniu podwaja dowody miłości ku oyczynie. Dzięki wysokiej mądrości i wspaniałomyślności Mocarstw sprzymierzonych, wspólna nasza matka jest uratowana; lecz postępowaniem naszym winniśmy starać się utrzymać dla niej życzliwość, pod której tarczą możemy nadać niewzruszoną zasadę odrodzeniu naszego kraju. Jesteśmy, Mości Panowie, powołani do osiągnięcia tego wielkiego celu; oby Bóg użył nam potrzebnej do tego siły i pomysłnych okoliczności. Pozostaje nam tylko wypełnić tak zaszczytne i święte powołanie. Będziemy do tego zdolnymi, i uważamy, że mogą za to ręczyć imieniem wszystkich.”

O G Ł O S Z E N I A.

1) Od Mohilewskiej Magistratury Powszechnej Opięki ogłasza się, iż w niej będzie się przedawać z publicznego targu nieruchomości majątek odstawnego Korneta Józefa Moskiewicza, położony w Klimowickim Poie wsi Rozalmowa 32 męzkiej płci dusz, ze znajdującymi się w zbiegach, z nowo urodzonymi z folwarcznym zabudowaniem, ze wszelką należącą do nich ziemią, ocenione po 100-letniej proporcji 4880 rubli, za należny Magistraturze dług; życzący kupić, zechcą przybyć do tej Magistratury na terminy: 1szy 28, 2gi 30 stycznia, a 3ci 3 lutego 1829 roku.

Sekretarz Hołyński.

1 Sąd Gł. Litewsko Wileński z Departamentu Wremiennego w sprawie konkursowej Exdywizyi funduszu nieżyjących Domiuka i Apolonii z Domańskich Tyszkow, po Dekrecie Sądu Ziem. Ptu Wileń. 1816 r. kwietnia 18 d. nastalym, z powodu założoney appellacyi przysięgi w wykonaniu zatrzymane były; lecz gdy aktozaty za niestaunnością stron w ninieyszym Departamencie pomazane zostały i żadna przeskoda nie zachodzi, co do oprzysiężenia, a w tém o skutki dekretu podana była prozba; przeto Sąd ninieyszey idącego roku 1828 października 9 dnia postanowił, ażeby w tuteyszym Departamencie każda strona pod utratą rzeczy sądzoney przysięgę wedle rothy dekretem z daty wspomnionym przepisana, wykonała w upływie czasu po dzień 1 lutego następnego 1829 roku, o tém dla wiadomości przez Gazetę Kuryera Litewskiego trzykrotnie awizuje.

Prezydent i Kawal. Jan Rossochacki.
Sekretarz Paweł Weryha.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług przedawać się będą z publicznego przez aukcyą targu, zostające na ewikcyi dwa murowane trzypiętrowe domy w mieście Witebsku, tuteyszey obywatelki Beyli Mincowey; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.

Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, zostający na ewikcyi murowany dom w m. Witebsku, tuteyszego kupca Gabryela Rabanowicza z Kompanistami; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.

Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług przedawać się będą z publicznego przez aukcyą targu, położone w m. Witebsku drewniane domy z murowanemi sklepami i dalszym na dziedzińcu zabudowaniem, należące do Witebskiego obywatela Leyby Hurwicza; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.

Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług przedawać się będą z publicznego przez aukcyą targu, zostające na ewikcyi, położone w m. Witebsku: murowany trzypiętrowy dom i przy nim także murowany trzypiętrowy imbar, należące do Witebskiego obywatela Chaima Ariewicza Etingena; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.

Buchhalter Taranczuk.

2 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Dekretem Wileńskiego Głównego Sądu igo Departamentu 24 augusta na żyda Hirszę Chaimowicza sązonego za kradzież nastalym, po utwierdzeniu jego przez Naczelnika Gubernii, 29 zeszłego septembra N. 3,631, do wypełnienia komunikacyi między innemi postanowiono: o dwóch koniach: jednym siwym przez Wileńską Mieską Policcyą razem z ruchomością podsędnego Chaimowicza, i drugim kasztanowatym przez

Kluczwoyta Zosielskiego Prychoda Pawłowskiego do Trockiego Niższego Ziem. Sądu; również o drugich dwóch koniach: także siwym i kasztanowatym, z kolasami przez obywatela Maciańskiego do Kowieńskiego Niższego Ziemskiego Sądu, dostawionych; także oszei i wożach u żyda Szmóyły Abelewicza w Miednikach przebywającego znajdujących się, opublikować, i jeżeli w ciągu trzech miesięcy właściciele z prawne mi dowodami dla odebrania nie zjawią się, wten czas sprzedać one z publicznego targu i uzyskane pieniądze odesłać do Wileńskiej Magistratury Powszechney Opieki; zatem ninieyszém ogłasza się, z takim dodatkiem, iż właściciele pomienionych rzeczy, do odebrania onych powinni jawić się do miejsc gdzie się znajdują, do Trockiego albo Kowieńskiego Niższego Ziem. Sądu, do których o tém razem z ninieyszém postanowiono ukazy. Dnia 15 8bra 1828 r.

Sowietnik Nowicki.

Sekretarz Jamont.

Kolleski Sekretarz W. Leonowicz.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu Czasowey Expedycyi ogłasza się, iż z przyczyny nieoddania pożyczonego w tuteyszey Magistraturze Powszechney Opieki przez P. Radeę Taynego i Kawalera Hrabiego Ogińskiego do 100,000 kapitału na ewikcyą murowanego jego domu ze skrzydłami w mieście Wilnie na Rudwickiey ulicy pod N. 270—253 i 254 położonego, przeznaczony przez Magistraturę pomieniony dom na sprzedaż w terminach: 1szym 16, 2gim 17 i 3cim ostatecznym 19 następnego listopada tego roku; zatem życzący kupić dom Senatora Ogińskiego, zechcą przybydź dla targow do Wileńskiej Magistratury Powszechney Opieki. Dnia 13 8bra 1828 roku.

Sowietnik Dmitrewski.

Sekretarz Sokołowski.

Naczelnik Stołu Konarzewski.

2 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey będzie się przedawać przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą, za ominieniem terminu, murowany dom wystużonego Profesora Rady Stanu Reszki, położony w mieście Wilnie, na przedmieściu Łukiszkach pod N. 856, we 4 miesiące od dnia późniejszego wydrukowania w gazetach obu stolic ogłoszenia, do czego osobno naznaczone będą uprzednie terminy. Dnia 7 oktobra 1828 roku.

Непременный Членъ и Кавалеръ Клейстъ.
Секретарь И. Солиманъ.

Начальникъ Стола Губернскій Секретарь Андреевскій.

2 Niżej podpisany zawiadamia Publiczność, że w dniach 19, 23 i ostatecznym 26 idącego 8bra będzie się sprzedawać z publiczney licytacyi w domu W. Werowkinowey Prezesowey za Ostrą Brabą pod N. 1289 położonym, na satysfakcyą dekretowi Ziem. Wileńskiemu rub. sr. 280 k. 72½, na Stanisławie Prosińskim wskazującemu, nowa podwójna do tegoż Prosińskiego przynależna Karéta, a dekretem na satysfakcyą kredytora podana. Życzący więc takową Karétę kupić raczą w oznaczonych terminach do domu wyżej wspomnionego jawić się. Dnia 16 8bra 1828 r.

Inspektor Andrzej Makarewicz.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

2 Sąd Taxatorsko Exdywizorski dekretem Remissyynym Sądu Gł. Grodzien. 2go Depart. w d. 16 julii 1828 r. ferowanym, dla usatysfakcyonowania kredytorów JW. Adama Bispinka Półkownika Woysk Pol. przeznaczony, do majątności Jeziernicy w Pcie Słomim. sytuowanej przybyły, ułatwił to wszystko, cokolwiek do zaskutecznienia w pierwszym zjeździe poruczonem było, to jest, urządził Administracją nad dobrami rozbiorowi ulegającymi, przeznaczył Jeometryczny wymiar onych i inwentarycy, uznał komportacją na JW. Bispinku dziedzicu, jego żonie JW. Teressie Bispinkowej, JW. Ostromęckich, i dalszych wszystkich kredytorach, stawających i niestawających, do spełnienia takowych komportacyow dzień 8 8bra terażn. r. w Kancellaryi Ziem. Słomim. pod wianami sprzeciwieństwa obowiązają, persystencyą złożyć się mających na komportacją papierow przez cztery tygodnie i w tym przeciągu czasu wzajemną komunikacją onych za rewersami zastrzegł i na powtórny swój zjazd do majątku Jeziernicy w pcie Słomim. sytuowanego, celem ostatecznego rozsądzenia całej konkursowey sprawy, dzień 26 nowembra bieżącego 1828 r. zakreślił, a pierwey jeszcze to jest d. 22 oktobra dla odhycia wizyi dobr. rozbiorowi uległych przybydź do Jeziernicy postanowił; o czem wszystkiem stawające i niestawające, a względem massy konkursowey interessowane strony przez ninieyszą trzykrotnie w Gazetach St-Petersburskiej, Kuryera Litewskiego i Warszawskiej umieszczającą się Awizacyą zawiadamiając, do staunosci przed sobą w wyrażonym ostatecznym terminie, z dowodami i wszelką gotowoscia kredytorom JW. Adama Bispinka, oraz z jakiegokolwiek względu do dóbr jego w powiatach Słomim. i Wołkowyskim sytuowanych, pretensorow i wszystkie interessowane osoby, pod utratą ich należności czyli pod ammissyą, na skutek polecenia Sądu Gł. w ostatecznym wyroku zakreślić się mającą, wzywa i powołuje. Działo się w Jeziernicy d. 6 septembra 1828 r.

Józef Jelski Exdywizor Prezydujący.

Nikodem Kiersnowski Exdywizor.

Jan Piruski Exdywizor.

Wincenty Janowski Sądu Gł. Grodz. i Exdywizorski Regent.

z Niżey własnoręcznie podpisany na mocy plenipotencyi roku terażn. idącego miesiąca 8bra 2 datowanej, i tegoż czasu w Sądzie Grodz. Wileńskim przyznanej od WW. JP. Konstantego i Tekli z Lipińskich Widzijskich mnie wydanej, oświadczam, że nim koley processu z WW. Janem Lipińskim, Wincentym i Maryanną z Lipińskich Lenartowiczami małżonkami o sukcesyą po zeszyłych rodzicach Kazimierzu i Ewie Lipińskich rozwinięta zostanie, awizując że wyż pomienione osoby z nikim w układy wchodzić niemogą, jakie kapitały po zgonie życia rodzicow i bądź jakiegokolwiek należności pochodzące od rodzicow zeszyłych zostały, a takowe chociażby sobie WJP. Jan Lipiński i przywłaszczają, mianując one że niby pod imieniem jego, tego nie mocen będzie od nikogo odbierać, również jeśliby processa lub inne dochodzenia przez WW. Lipińskiego Lenartowiczow we wszelkich jurysdykcyach rozpoczęte były o pozostałe należności zeszyłych Lipińskich, za nieważne uznając,

i żeby mieszkańcy domow w Wilnie na Snipszkach będących należnych do zeszyłych Kazimierza i Ewy Lipińskich, arend Janowi Lipińskiemu i Lenartowiczom nieopłacali, ze strony różnych successorow Widzijskich interessowanych wszystkich przez ninieyszą trzykrotną awizacyą zastrzegam. Roku 1828 miesiąca 8bra 16 dnia.

Jako Plenipotent podpisuję Józef Leśniewski w. pol Chorąży.

Wolno drukować. Wilno d. 16 paździer. 1828 r. Cenzor Norbert Jurgiewicz.

5 Oświadczenie imieniem Staroz. Wulfa Jankielowicza Jakubsona obywatela Wileń. czyni się z następnęj okolicznosci: dało się słyszeć żał. delatorowi, iż niejakie osoby miały zamiar sformować testament niby przez żał. Delatora uczyniony; zapobiegając więc temu, ażeby w samey istocie nie było tak mimo wiedzy żał. delatora, a na krzywdę istotnych successorow zdziałaniem, przez ninieysze urzędowe oświadczenie żałcy delator zapowiada, że nigdy po datę terażnieyszą żadnego testamentu nie czynił, i jeżeliby w późniejszym czasie jaki się okazał, więc jest bez żadnego waloru, mimo wiedzy żał. delatora zdziałany, żadnego znaczenia nie ma, i u prawa przyjętym (jako sfabrykowany) bydź nie może, i w tém nadal bezpieczeństwo bez omieszkania ninieysze urzędowe opowiadania czyniąc własną ręką podpisuję. Datt roku 1828 mca 8bra 8 dnia, niemniej jeżeliby ktokolwiek miał pretensyynne pisma, wexle, obligi i tym podobne do żał. delatora stosujące się, ażeby dla odebrania satysfakcyi pod upadkiem pretensyi swych jawili się do Sądu Magistratu Wileń. do dnia 15 9bra terażn. 1828 r. zastrzega się.

Виленскій 3мей Гильдіи Купецъ Вулфъ Янкѣловичъ Якубсонъ.

Roku 1828 mca oktobra 3 d. po nastafey w Magistracie Wileń. rezolucyi przed Aktami miasta Wilna stawając obecnie Wileński 3ciey gildyi kupiec Wólf Jankielowicz Jakubson, takowe oświadczenie wpisać do protokółu potocznego podał, o czém, i że jest wpisane świadczę.

(L. S.) Ignacy Misiewicz M. W. Regent.

Wolno drukować. Wilno d. 9 paździer. 1828 r. A. Powstański Prez. Kom. Cen. Wileń. Radca Koll. i Kawaler.

N o w a K s i a ż k a.

2 W Xięgarni Alexandra Zołkowskiego, przy ulicy Sto-Jańskiej, w domu Gucewicza, jest do przedania następujące dziełko:

Zbiór przepowiedzeń o upadku Tureckiego Państwa: 1. Greckiego Cesarza Leona przemądrego. 2. Metodyusza Biskupa Patrskiego. 3. Znalezione na grobie Konstantyna wielkiego. 4. Marcina Zadeka. 5. Sultana Solimana. 6. Arabskiego astrologa Musta Eddyna. Przekład z Rossyjskiego; z portretem tureckiego Sultana Machmuda II. 8vo w Wilnie 1828.

Cena exemplarza srebr. kop. 50.

Z pocztą do miejsca oznaczonego kop. 45.

Można też dostać u Pana Makarewicza w Mińsku.

Pozwolono drukować. Wilno d. 15 października 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

Wilno dnia 19 Października r. 1828 Roku.

3 Szawelski Ekonomiczny Komitet Wod Komunikacyi niniejszém ogłasza, iż w nim w następującym miesiącu listopadzie 11, 13 i 14 będą się odbywać targi z przetargiem we 24 godzin na pozostałe jeszcze wykopanie kanału Windawskiej Wodney Komunikacyi łączącej i obwodney. Cała ta robota mogącą być rozdzielona na dwa lata t. j. 1829 i 1830 zawiera się w wyrzuceniu ziemi zwyczajnego i torfowego gruntu: 1ey warsty do 90,000 kub. sążni, 2giey warsty do 60,000 kub. sąż., 3ey warsty do 45,000 kub. sąż., 4tey warsty do 18,000 kub. sąż., 5ey warsty do 20,000 kub. sąż., 6ey do 7,000 kub. sążni; 7ey warsty do 7000 kub. sąż., 8ey warsty do 3,500 kub. sąż., 9ey warsty do 3,500 kub. sąż., 10tey warsty do 350 kub. sąż., 11stey warsty do 350 kub. sążni. Zyczący przyjąć na siebie tę robotę całą w ogólności albo częściami, zechcą przybyć dla targow na wyżey pomienione terminy z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami, przy czém objawione będą warunki na pomienioną robotę.

3 Sąd Główny Litewsko Wileński Cywilnego Departamentu stosownie do wyroku swóje go 12 oktobra 1827 roku nastalego, przywoławszy na dniu 2 oktobra idącego 1828 roku sprawę konkursową kredytorow Senatorsa Państwa Rossyjskiego Hrabiego Michała Ogińskiego, i znalazłszy, iż ze strony Skarbu, Duchownych i dobroczynnych instytutów, liczne objawiono do masy Senatorsa Ogińskiego pretensye, które jako porządkiem śledztwiennym mające się przewodzić, bez odpowiedzi i objaśnienia ze strony masy pozostać niemogą; przeto wszystkie prózby i anexa przy dziele konkursowém kredytorow Senatorsa Ogińskiego znajdujące się, a powyższe pretensye zajmujące, zalecił Kancellaryi swojej komunikować obrońcy masy Adwokatowi Kazimierzowi Antuszewiczowi, oraz dał poruczenie temuż Antuszewiczowi, aby o takowych pretensjach fundusz Senatbra Ogińskiego obarczających, przedstawił objaśnienie, z wykazaniem zarzutów, jeżeli jakie przeciwko tymże pretensyom massa mieć może. Z takowego zaś powodu odroczywszy sprawę konkursową kredytorow Senatorsa Ogińskiego do dnia 3 nowembra idącego 1828 roku, zapowiedział, aby w tym terminie interessowane strony ze wszelką do rozprawy przystąpiły gotowością. W konkluzyi Sąd Główny zważywszy: że sprawa konkursowa kredytorow Senatorsa Ogińskiego Ukazem Rządzącego Senatu do rozpatrzenia poruczona, wymaga licznych zatrudnień, których bez zamitrażenia zwyczajnych spraw w Sądzie Głównym przewodzących się, Kancellarya zaskutecznie nie może, a ztąd dla odwrócenia takowego zamitrażenia wypada pomnożyć liczbę osob kancellaryynych, nadto nagroda Komornikom pomiarą dóbr pod konkurs oddanych zajmującym się, przeznaczona, wynosić może przeszło 20,000 złotych, że oraz bez zabezpieczenia takowych wszystkich wydatków dzieła do konkluzyi doprowadzić nie można; w zamiarze przeto ustronienia wszelkiej mitregi i celem zbliżenia dla kredytorow satys-

fakcyi, postanowił; aby każdy z prywatnych wierzycieli, przy wniesieniu do Sądu pretensyi swojej od 1000 złotych do rekognicyi podanych, złożył w Kancellaryi Sądu Głównego pod kwit osoby na to wybraney, po 50 kop. srebrem, zastrzegając, iż rachunek ze wszystkich tego rodzaju pieniędzy i onych obrótu dostatecznie wyprowadzonym zostanie, tudzież satysfakcyja kredytorom za takową opłatę z masy konkursowey domierzoną będzie, o czem dla wiadomości interessowanych osob podać awizacye do Gazet tutejszych i Królestwa Polskiego Sąd Główny stawającemu od masy Adwokatowi Antuszewiczowi nakazując, na cel takowy wręczył jemu niniejsze podpisem urzędowym upoważnione ogłoszenie. Datt roku 1828 miesiąca października 11 dnia.

Assesor Gasper Billewicz.
Ferdynand Wołłodko Regent.

5 Roku 1828 mca oktobra 10 d. zgodnie z postanowieniem na dniu dzisiejszym ogłoszonym; Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na usatysfakcyonowanie kredytorow zeszlęy Marjanny w pierwszym zamęzcju Pileckiey a w powtórnym Laskowskiey Kapitanowey, z funduszu po niej pozostałego ustanowiony i w mieście powiatowym Wilkomierzu agitujący się, wszystkie interessowane strony zawiadamia, iż przystąpił do oczywistego toku objaśnionej sprawy, i że tę w dniu 2 nowembra biejącego roku weźmie w namowę, przeto aby kaźden mający potrzebę przyniesienia ze swey strony żądania i objaśnienia przed upływem wyrażoney datty pod utratą rzeczy jawił się, ostrzega.

Stanisław Tadeusz Stomma Z. P. W. Sędzia Exdywizor.

Andrzej Butler Z. W. Sędzia i Exdywizor.
Józef Makarski Grodz. Wil. Pisarz i Exdywizor.
Regent Iwanowski.

3 Skutkiem Ukazu Rządzącego Senatu 3go Appellacyinego Departamentu d. 23 mca augusta idącego roku do Mińskiego Głównego Sądu 2go Departamentu względem uznania wieczystey taxy i exdywizyi na majątki zeszlęgo Kazimierza Sulistrowskiego byłego Gubernatora Mińskiego pod N. 2012 nadesłauego, zrobiwszy Departament przez żurnalną rezolucyą dnia 25 mca 7bra terażn. roku należyte w wszystkich punktach rozporządzenie, iżby Sąd Exdywizorski w majątności Kurzeńcu w Pcie Wileyskim sytuowanym exystujący czynności swey nie przerywał ukazem onemu zalecił, do którego to Sądu Exdywizorskiego aby wszystkie do tey Exdywizyi interessowane strony na dzień 10 xbra idącego roku sami osobiście, lub przez swych plenipotentow z posługującemi sobie dowodami sub amissione stawały, Sąd Główny Miński 2go Departamentu zastrzega, i o tém do gazet Kuryera Litt. niniejszą przesyła awizacyą, 1828 roku mca 8bra 6 dnia.

Sekretarz Tytularny Sowiećnik Atanazy Rent.
Protokółista Józef Herman.

